

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Eius dignitas. Capvt Primvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

DE
DISPOSITIONE
ET PARTIBVS
ORATIONIS.

LIBER SEXTVS.

Eius dignitas.

CAPVT PRIMVM.

Dispositio
nis excel-
lentia.

T ingenij fontes inuentio, sic iudicij dispositio recludit, qua nulla virtus ad pulchritudine orationis aptior, concinniorve reperiri potest; vt à qua omnis concinnitas, & præcipuus emergit in structura decor: Neque enim, vt ait Quintilianus, quanquam fuis omnibus mēbris, statua sit, nisi collocetur: & si quam in corporibus nostris, aliorumve animalium partem permutes, atque transferas, licet habeat eadem omnia, prodigium sit tamen. Et artus etiam leuiter loco moti perdunt, quo viguerunt vsu: & turbati exercitus sibi ipsi sunt impedimento. Nec mihi videntur errare, qui ipsam naturam stare ordine putant, quo confuso peritura sunt omnia: sic oratio carens hac virtute tumultuetur necesse est, & sine rectore fluitet, nec cohereat sibi, multa repetat, multa transeat, velut nocte in ignotis locis errans, nec initio, nec sine proposito casum potius quàm consilium sequatur. Hac ille.

Natura
sua per or-
dinem.
Ordo.

Ex quibus multorum huius temporis scriptorum imperitiam redarguas, qui præferui-

do quodam ingenij calore accingunt se ad scribendum, antequam quid velint, aut quomodo secum fuerint meditati.

Quamobrem toto orationis cursu videas volentem stylum, & ludibundum, qui in aëre vndique flosculos aucupatur, solidæ rationis parum, aut nihil habet. Destituitur enim iudicio, qua pars est eloquentiæ optima, ac per totum corpus sermonis æquabiliter diffusa: huius pondere subsultans leuitas firmatur, imperfecti ingenij foetus veluti lambuntur, & formantur, omnis denique ratio, ac cultus enitescit.

Stylus volans & ludibundus.

De prudentia Dispositionis, & iudicio.

CAPVT II.

PRIMÆ partes dispositionis sunt ex ampla rerum copia, quas siue lectio auctorum suggererit, siue fons ingenij profuderit, pauca, & præclara seligere. Vehementer enim errant (quod superius docui) qui in eo decus eloquentiæ situm existimant, si quàm maximè prolixas orationes habeant, & nihil eorum, quæ orationes fugi-
ntis prima pars dele-
ctus.

Gg 2

quæ orda,